

Az ész kora: a felvilágosodás

I. A polgárság megerősödése

1.) A földrajzi felfedezések hatása

- Németalföld, Anglia, Franciaország gyors fejlődése
- nagy mennyiségű pénz beáramlása
- a polgárok meggazdagodnak
- ↑
- A további gazdagodást akadályozzák a feudális törvények →
- A polgárság politikai hatalmat is akar →
- Forradalom kirobbanása

2.) Forradalom:

- **egy országon belül fegyveres harc a hatalom megszerzéséért, a társadalmi forma megváltoztatásáért.**

II. A felvilágosodás

1.) Jelszava: "Merj a magad értelmére támaszkodni!" (Kant)

2.) Jellemzői:

- megkérdőjelezi a feudális egyház hatalmát
- tudományos kutatásokat folytatnak
- csak az igaz, amit tudományosan igazolni lehet
- az ÉSZ hatalma

3.) Jeles képviselői:

a) John Locke (dzson lák):

- mindenkinek joga van az élethez, a szabadsághoz, a tulajdonhoz - erről az államnak kell gondoskodnia
 - a természetes egyenlőség elve = minden ember egyenlőnek születik
 - a népfelség elve = a király a néptől kapja a hatalmát, a népnek jogában áll leváltani az uralkodásra méltatlan királyt (elvi alapot ad a forradalomra)
- ##### b) Montesquieu (monteszkió): a modern politika megalapítója
- fellép az önkényuralom ellen
 - a hatalom ágazati ne legyenek egy ember kezében - szét kell osztani különböző testületek között
 - törvényhozó hatalom (parlament = országgyűlés)
 - végrehajtó hatalom (kormány = miniszterek)
 - a parlament által hozott törvényeket hajtja, hajtja végre
 - igazságszolgáltató hatalom (független bíróságok)

c) Rousseau (russzó):

- "Vissza a természethez"
 - ősi természetes állapot = nincs magántulajdon, vagyoni egyenlőségben élnek az emberek
 - a nevelés fontossága

d) Diderot (dideró): A Nagy Francia Enciklopédia (lexikon) kezdeményezője

- 28 kötet
- 178 író
- A kor ismereteit, tudományos eredményeit tartalmazza